

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (Παλιό σύστημα)

Γ' Γενικού Λυκείου

Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής

Σάββατο 16 Μαΐου 2020 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A.1 ΣΩΣΤΟ
- A.2 ΛΑΘΟΣ
- A.3 ΛΑΘΟΣ
- A.4 ΛΑΘΟΣ
- A.5 ΣΩΣΤΟ
- A.6 Ι
- A.7 ΙΙ

ΘΕΜΑ Β

- B.1 Σελίδα 23-24 Σχολικού Βιβλίου
- B.2 Σελίδα 23-24 Σχολικού Βιβλίου
- B.3 Σελίδα 35 Σχολικού Βιβλίου
- B.4 Σελίδα 36-37 Σχολικού Βιβλίου

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1 Από την εκφώνηση αντλούμε 2 σημαντικά στοιχεία:

1/ Ότι είναι **σταθερή** η **θυσία** του Αγαθού Ω για την παραγωγή του αγαθού Ψ και αυτή είναι ίση με 20 ανά 10, δηλαδή 2:1, άρα $Κ.Ε.Ψ \Rightarrow 2$. Άρα για κάθε 10 τεμάχια που θα αυξάνεται το Ψ θα **μειώνεται κατά 20** το Ω.

2/ Ότι όταν όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στο αγαθό Ω (" η μέγιστη δυνατή ποσότητα παραγωγής του αγαθού Ω είναι 100 τεμάχια") τότε $\Omega=100$, εκεί όπου $\Psi = 0$

Επομένως:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Χ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ψ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ω
I	300	0	100
II	290	10	80
III	270	20	60
IV	220	30	40
V	120	40	20
VI	0	50	0

Γ.2

- Στην οικονομία 'B' η **θυσία** του κάθε αγαθού για την παραγωγή του άλλου, είναι **σταθερή**.
- Επίσης, υπολογίζουμε ποια είναι η **μέγιστη δυνατή** ποσότητα παραγωγής του Ω με **δεδομένη** την παραγωγή του Ψ, Δηλαδή:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ψ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ω	Κ.Ε.Ψ
I	0	100	
IV'	35	$\Omega' = 30$	2

$Κ.Ε.Ψ = 2 = \text{ΘΥΣΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ } \Omega / \text{ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΟΝΑΔΩΝ } \Psi$

$$2 = (100 - \Omega') / (35 - 0),$$

$$\Omega' = 30$$

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Αφού η **μέγιστη** δυνατή ποσότητα του Ω για $\Psi = 35$, είναι $\Omega = 30$, τότε ο συνδυασμός T είναι **ανέφικτος καθώς** δεν έχει τη δυνατότητα η οικονομία B να παράξει τόσα Ω .

Γ.3 Το **Οριακό Προϊόν** της εργασίας υπολογίζεται ως ο λόγος της **μεταβολής** της **παραγωγής** προς την **μεταβολή** της εργασίας. Στο εν λόγω διάστημα έχουμε **μείωση** παραγωγής για το X κατά **50** μονάδες (220 - 270) και **αύξηση** εργασίας κατά 10 σύμφωνα με την υπόθεση.

Επομένως: $MP = -50/10 = -5$

Γ.4 Το **Μέσο Προϊόν** της εργασίας είναι ίσο με το λόγο **Παραγωγή** Προς **Ποσότητα Εργασίας**. Σύμφωνα με την υπόθεση στον συγκεκριμένο συνδυασμό **όλοι** οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στο Ω , δηλαδή **L = 20**. Επίσης σ αυτόν το συνδυασμό $\Omega = 100$

Επομένως: $AP = 100/20 = 5$

Γ.5 Με τη χρήση του αντίστοιχου **Κόστους Ευκαιρίας** για τις 2 οικονομίες και στα σχετικά διαστήματα υπολογίζουμε τα εξής:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ X	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ψ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Ω	ΘΥΣΙΑ X	ΘΥΣΙΑ Ω
III	270	20	60		
IV	220	30	40		
IV'	X = 200	32	Ω = 36	270 - 200 = 70	60 - 36 = 24
V	120	40	20		

Δηλαδή για $\Psi = 32$ σύμφωνα με το Κ.Ε.Χ σ αυτό το διάστημα αντιστοιχεί **X = 200**

Επομένως η θυσία του X για Ψ από 20 σε 32, είναι **$\Delta X = 70$**

Αντίστοιχα **$\Delta \Omega = 24$** , Άρα την μεγαλύτερη θυσία σε τεμάχια θα την έχουμε στο αγαθό 'X' της οικονομίας A

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Γ.6** Στην οικονομία A υπολογίζοντας την ανάλογη **θυσία** από διάστημα σε διάστημα του Αγαθού X για την παραγωγή του αγαθού Ψ, συμπεραίνουμε ότι οι παραγωγικοί συντελεστές είναι **όλο και λιγότερο κατάλληλοι** στην παραγωγή των 2 αγαθών, καθώς χρειάζονται όλο και περισσότεροι από συνδυασμό σε συνδυασμό, δηλαδή το Κόστος ευκαιρίας χαρακτηρίζεται ως **αυξανόμενο**.
- Στην οικονομία B παρατηρούμε ήδη απ την εκφώνηση πως η **θυσία** του αγαθού Ω για την επιπλέον παραγωγή του αγαθού Ψ είναι **σταθερή**, δηλαδή οι παραγωγικοί συντελεστές είναι **εξίσου κατάλληλοι** στην παραγωγή των δύο αγαθών, το Κόστος ευκαιρίας είναι **σταθερό** και η οικονομία μας χαρακτηρίζεται από **ομοιογένεια**.

ΘΕΜΑ Δ

- Δ.1** Η αγοραία ζήτηση είναι **γραμμικής μορφής**, δηλαδή $Q_d = a + bp$
Σύμφωνα με την υπόθεση από μια αρχική τιμή ίση με **2 ευρώ** σε μια άλλη μεγαλύτερη η **σημειακή Ελαστικότητα ζήτησης** είναι ίση με **-0,5** και η **αρχική** ζητούμενη ποσότητα ίση με **80**
Άρα: $E_d = (Q_{d\text{τελ}} - 80) / (P_{\text{τελ}} - 2) * (2/80) = -0,5$
Με τους αντίστοιχους υπολογισμούς έχουμε: $Q_{d\text{τελ}} = 120 - 20P_{\text{τελ}}$
Δηλαδή $Q_d = 120 - 20P$
Με τη βοήθεια του **πίνακα προσφοράς της αγοράς** παρατηρούμε ότι για **τιμή ίση με 4** έχουμε **ίδια** ζητούμενη και προσφερόμενη ποσότητα = **40** τόνους δηλαδή η αγορά **ισορροπεί** σε (P_0, Q_0) : (4,40)
- Δ.2** Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία σε **γραμμική ζήτηση** η σημειακή ελαστικότητα είναι ίση με **-1** στο ΜΕΣΟ M της καμπύλης ζήτησης, δηλαδή στο $(P_{\text{max}}/2, Q_{d\text{max}}/2)$
Από τον γραμμικό τύπο υπολογίζουμε τις συντεταγμένες του M που είναι: **(3,60)**
Με τη βοήθεια του παρακάτω πίνακα:

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ (σε ευρώ)	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ(σε τόνους)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
1	7	100	ΕΛΛΕΙΜΜΑ 93 ΜΟΝΑΔΕΣ
2	12	80	ΕΛΛΕΙΜΜΑ 68 ΜΟΝΑΔΕΣ
3	30	60	ΕΛΛΕΙΜΜΑ 30 ΜΟΝΑΔΕΣ
4	40	40	ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Συμπεραίνουμε ότι για $PM = 3$, στην αγορά επικρατεί **ΕΛΛΕΙΜΜΑ 30 ΜΟΝΑΔΩΝ**

Δ.3 Γνωρίζουμε απ την οικονομική θεωρία ότι μια **πρόβλεψη/προσδοκία** για την μεταβολή της **τιμής** ενός αγαθού στο **μέλλον** επηρεάζει **ανάλογα τη ζήτηση** του αγαθού στο **σήμερα**.

Άρα για μία **δεδομένη** τιμή η **ζητούμενη ποσότητα του αγαθού** και κατ επέκταση η **συνολική δαπάνη** θα μεταβληθούν προς την κατεύθυνση της μεταβολής της ζήτησης.

Χρησιμοποιώντας τον τύπο **$sd = P * Qd$** και τον παρακάτω πίνακα:

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ(ΕΥΡΩ)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ(ΤΟΝΟΙ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ (ΕΥΡΩ)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ (τόνοι)
2	160	80	80	40

Απ τη στιγμή που για την **ίδια** τιμή έχει **μειωθεί** η **ζητ. ποσότητα** των καταναλωτών, η **ζήτηση στο σήμερα έχει ΜΕΙΩΘΕΙ** λόγω της πρόβλεψης για την **τιμή** στο **μέλλον**, επομένως συμπεραίνουμε ότι η πληροφορία αφορούσε **μείωση της τιμής στο μέλλον**.

Άρα οι καταναλωτές γνωρίζοντας ότι το αγαθό θα είναι φτηνότερο στο μέλλον, αντιδρούν στο σήμερα μειώνοντας της ζήτηση για αυτό.

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Δ.4 Σύμφωνα με τη θεωρία, τα κέρδη των επιχειρήσεων μεγιστοποιούνται την ποσότητα παραγωγής που αντιστοιχεί σε τιμή πώλησης ίση με το οριακό κόστος.

Άρα πρέπει να υπολογίσουμε για $MC = P = 2,5$ ποιά ποσότητα αντιστοιχεί.

Παρατηρούμε ότι απ τα 2 ευρώ αρχική τιμή, η τελική τιμή είναι αυξημένη κατά 25%, δηλαδή $P' = P_{αρχ} + 0,25P_{αρχ}$, $P' = 2,5$ ευρώ.

Με τη βοήθεια της ελαστικότητας προσφοράς που μας δίνεται έχουμε

$$E_s = \Delta Q_s\% / \Delta P\% = 2, \text{ Δηλαδή } \Delta Q_s\% = 50\%$$

Άρα $Q's = Q_s + \Delta Q_s\% * Q_s$, $Q's = 18$ τόνοι

Άρα η ποσότητα παραγωγής που μεγιστοποιεί τα κέρδη είναι 18 τόνοι.

Δ.5 Χρησιμοποιώντας τον τύπο $\sigma_d = P * Q_d$ έχουμε:

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ (ΕΥΡΩ)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΤΟΝΟΙ)	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (ΕΥΡΩ)
1	100	100
2	80	160

Παρατηρούμε δηλαδή αύξηση συνολικής δαπάνης των καταναλωτών στο διάστημα που αυξάνεται η τιμή. Σύμφωνα με τη θεωρία θα πρέπει στο συγκεκριμένο διάστημα η ελαστικότητα ζήτησης να είναι ανελαστική, γιατί η συνολικη δαπάνη επηρεάζεται περισσότερο απ τη μεταβολή της τιμής.

Αρκεί δηλαδή να βρούμε $|E_d| < 1$

Πράγματι, εφαρμόζοντας τον τύπο στο εν λόγω διάστημα, έχουμε:

$$E_{d\text{τόξου}} = (\Delta Q_d / \Delta P) * (P_1 + P_2) / (Q_1 + Q_2),$$

$$E_{d\text{τόξου}} = -20 * 3 / 180 = -1/3 = -0,33, \text{ δηλαδή ανελαστική ζήτηση}$$